Aan de leden

Datum
23 december 2021
Kenmerk
COS/U202101074
Lbr. 21/088
Telefoonnummer
070 3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Nieuwsledenbrief coronacrisis nr. 38

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Door een hoog niveau van COVID-19 besmettingen en de verwachte effecten van de nieuwe omikronvariant bevindt Nederland zich helaas opnieuw in een lockdown. Dit doet wederom een groot beroep op uw veerkracht en mentale weerbaarheid. Wij willen graag nogmaals onze waardering uitspreken voor de wijze waarop gemeenten blijven anticiperen op de soms snel veranderende omstandigheden. Wij realiseren ons dat er vanuit gemeenten veel behoefte is aan een langetermijnstrategie die perspectief biedt. Daarom organiseren wij op maandag 13 januari 2022 samen met de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) een sessie om met ons mee te denken over verschillende scenario's en de wijze waarop wij daarmee om kunnen gaan.

In deze nieuwsledenbrief leest u meer over deze meedenksessie. Verder staan wij stil bij:

- de lockdownmaatregelen vanaf 19 december 2021
- het nieuwe steunpakket voor de mentale gezondheid en een gezonde leefstijl van jongeren
- de middelen voor ondersteuning van de controle en de naleving van het coronatoegangsbewijs
- de meerkosten in het sociaal domein voor 2022
- de verspreiding van mondkapjes en zelftesten door gemeenten en
- de verlenging van de vereenvoudigde Bijstand voor zelfstandigen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Lockdownmaatregelen vanaf 19 december 2021
De lockdownmaatregelen vanaf 19 december komen bijna helemaal overeen met de maatregelen van een jaar geleden. Er wordt opnieuw onderscheid gemaakt tussen (geopende) essentiële en (gesloten) niet-essentiële winkels en beroepen. Voor niet-essentiële winkels is er de mogelijkheid van afhaal. Georganiseerde dagbesteding en opvang voor kwetsbaren blijven mogelijk. Verder is er beperkte ruimte voor sport en jeugdactiviteiten buiten. Juist in deze periode zal veel van de gemeenten worden gevraagd op het gebied van handhaving.

Bij de VNG komen veel vragen binnen van gemeenten over de uitvoering van de coronamaatregelen. De meest gestelde en/of meest urgente vragen kunt u terugvinden in FAQ's op onze website. De FAQ's zijn recent aangepast aan de maatregelen die gelden per 19 december en die op onderdelen iets anders zijn dan vorig jaar.

- Bekijk de actuele FAQ's

Nieuw steunpakket mentale gezondheid en gezonde leefstijl jongeren
Onlangs is in de brief over de maatregelen naar aanleiding van het recente OMT-advies aangekondigd dat er een nieuw steunpakket komt gericht op het bevorderen van de mentale gezondheid en de gezonde leefstijl van jongeren. Meerdere onderzoeken laten zien dat jongeren mentaal harder geraakt worden door de coronamaatregelen dan andere leeftijdsgroepen. Daarom komt er een nieuw steunpakket voor in ieder geval de eerste helft van 2022 en mogelijk voor een langere periode. Het ministerie van VWS werkt de invulling van het steunpakket verder uit met gemeenten en deskundigen. Daarbij wordt gedacht aan off- en online ontmoetingsmogelijkheden voor kwetsbare jongeren en sport- en spelactiviteiten. Besluitvorming over de exacte hoogte van het pakket moet nog plaatsvinden. Wij verwachten dat er medio januari meer duidelijkheid is over het exacte bedrag en invulling. Het pakket zal wederom bestaan uit zowel middelen voor gemeenten, als een deel voor landelijke projecten.

Op de pagina Jongeren en de coronacrisis vindt u tips en voorbeelden van hoe gemeenten vorig jaar om zijn gegaan met het organiseren van extra activiteiten voor jongeren. Wilt u nieuwe voorbeelden inbrengen van hoe uw gemeente jongeren ondersteunt, dan is dat welkom en kunt u deze aanmelden via praktijkvoorbeelden@vng.nl.

Geld voor ondersteuning controle en naleving coronatoegangsbewijs
Voor de controle en de naleving van het coronatoegangsbewijs heeft het kabinet op 14 december € 34,5 miljoen per maand beschikbaar gesteld voor de maanden januari en februari 2022. Doel hiervan is om de controle en de naleving op het coronatoegangsbewijs te bevorderen en te verbeteren. De controle van het coronatoegangsbewijs moet uitgevoerd worden door ondernemers, instellingen en verenigingen. De naleving vindt steekproefsgewijs en risicogericht plaats door gemeenten. De sectoren waar het coronatoegangsbewijs moet worden getoond zijn, op uitzondering van zwembaden na, door de harde lockdown gesloten. Wanneer het kabinet besluit om de maatregelen in deze sectoren weer af te schalen, zal ook de controle en de naleving op het coronatoegangsbewijs weer hervat worden.

Het kabinet heeft de sectoren waar een coronatoegangsbewijs geldt al eerder ondersteund. Voor de periode oktober t/m december 2021 is via de veiligheidsregio's € 45 miljoen beschikbaar gesteld. Dit geld is veelal ingezet om ondernemers, sportverenigingen en culturele instellingen te ondersteunen.

Om lokaal maatwerk verder mogelijk te maken wordt een nieuwe regeling opgesteld voor specifieke uitkeringen die lopen via de gemeenten. De specifieke uitkering zal op aanvraag worden verleend, zodat gemonitord kan worden welke ondersteuning verleend wordt aan de sectoren. De voorwaarden zijn vergelijkbaar met de middelen die van oktober t/m december aan de veiligheidsregio's ter beschikking zijn gesteld. Meer informatie over deze specifieke uitkering wordt verstrekt door het ministerie van Justitie en Veiligheid.

De lockdown geldt tot en met 19 januari 2022. Zwembaden zijn voor zwemlessen geopend. Op die plekken vindt er controle op het coronatoegangsbewijs plaats.

Meerkosten in het Sociaal Domein voor 2022
De VNG en het rijk hebben kort na het uitbreken van de coronacrisis afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan professionals en zorginstellingen binnen de Jeugdwet en Wmo. Onderdeel van deze afspraken is de compensatie van de corona gerelateerde meerkosten in het sociaal domein (Wmo 2015 (incl. BW, MO en VO) en Jeugdwet). Denk daarbij aan meerkosten door het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, extra kosten die volgen uit het afstandscriterium, de kosten van vervangend personeel bij uitzonderlijk hoog ziekteverzuim en eventuele extra kosten die samenhangen met het vaccineren van cliënten en/of medewerkers.

Zorgaanbieders zullen ook in 2022 nog extra kosten blijven maken door toedoen van COVID-19. Hiervoor willen het rijk en de VNG de huidige meerkostenregeling verlengen tot en met 31 december 2022. De basis voor de compensatie van meerkosten in 2022 blijft net als in 2020 en 2021 de coronamaatregelen van het kabinet en de RIVM-richtlijnen. Een uitwerking van de meerkostenregeling voor de Jeugdwet en Wmo 2015 wordt de nader uitgewerkt en begin januari gepubliceerd op de website van de VNG.

Meer informatie:
- Continuïteit financiering, meerkosten en compensatie sociaal domein

Mondkapjes en zelftesten voor inwoners met lage inkomens
Het ministerie van VWS stelt gratis mondkapjes beschikbaar aan inwoners met lage inkomens. De verstrekking daarvan loopt via gemeenten, in het kader van het armoedebeleid. Daarnaast zijn voor deze doelgroep 2 miljoen zelftesten beschikbaar gesteld. Daar komen nog eens 8 miljoen zelftesten bij voor de komende maanden.

Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor de logistiek en hoe de verdeling onder gemeenten plaats kan vinden. De VNG en het ministerie van VWS zijn hierover in gesprek met elkaar. De verwachting is dat er in januari 2022 meer duidelijkheid is over de levering van deze testen. Zodra hier meer over bekend is publiceren we dit op het coronaforum en op vng.nl.

Meer informatie:
- Kamerbrief met stand van zaken COVID-19 - december 2021 (rijksoverheid.nl)

Verlenging vereenvoudigde bijstand zelfstandigen
Nadat per 1 oktober 2021 de Tozo werd beëindigd, konden ondernemers zich voor financiële ondersteuning bij de gemeente melden voor een beroep op het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (Bbz). In het laatste kwartaal van 2021 is besloten het Bbz te vereenvoudigen door

een aantal voorwaarden te laten vervallen of te wijzigen. Omdat de lockdown zich uitstrekt tot in januari 2022 en het vervolg niet voorspelbaar is, heeft het kabinet besloten om de vereenvoudigde Bbz in het eerste kwartaal van 2022 te continueren en de versoepelingen te handhaven. Daarnaast is op 22 december jl. bekend geworden dat gemeenten in januari 2022 ook aanvragen in behandeling mogen nemen die betrekking hebben op de maand december 2021, dus met terugwerkende kracht. Dit zal in de AMvB worden opgenomen die in januari 2022 zal worden gepubliceerd.

Uitstel terugbetalingsplicht Bedrijfskrediet Tozo
Ondernemers die een lening Bedrijfskrediet hebben ontvangen tijdens de periode dat de Tozo liep, zouden per 1 januari 2022 moeten beginnen met het in maandelijkse termijnen terugbetalen van deze lening. Op dinsdag 21 december is door het kabinet bekend gemaakt dat deze terugbetalingsplicht wordt uitgesteld tot 1 juli 2022. Over deze periode vindt ook geen rente-opbouw plaats. De looptijd van de lening wordt eveneens verlengd, van 5 naar 6 jaar. Voor gemeenten betekent dit dat zij de reeds gezette stappen om de lening terug te vorderen moeten stopzetten. Tegelijkertijd betekent het ook dat individuele verzoeken tot uitstel van betaling voorlopig niet aan de orde zijn.

Meedenksessie voor gemeenten over scenario's voor een langetermijnstrategie COVID-19
Hoe kunnen gemeenten in deze onzekere tijd komen tot een langetermijnstrategie? Daarbij kunnen scenario's behulpzaam zijn. De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) hebben 5 scenario's ontwikkeld, waarbij zowel naar de ontwikkeling van de COVID-19 pandemie de komende jaren is gekeken als naar de bredere maatschappelijke impact hiervan.

De VNG en WRR nodigen gemeenten uit om mee te denken over deze scenario’s en de ontwikkeling van een lokale langetermijnstrategie, die perspectief biedt, duidelijk en houdbaar is. De uitkomsten van deze sessie vormen input voor het vervolgtraject met onder andere gemeentebestuurders en een expertgroep. Uw input hiervoor is dringend gewenst.

- Wanneer: 13 januari 2022**,** 12.00 - 13.30 uur (online)
- Doelgroep: Gemeenteambtenaren die betrokken zijn bij dit onderwerp.
- Meld u aan
- Meer informatie

Tot slot wensen wij u fijne feestdagen en een mooi en gezond 2022 toe. Wij vertrouwen erop dat wij onze goede samenwerking in het nieuwe jaar zullen voortzetten en wensen u ook veel sterkte en wijsheid toe in deze bijzondere periode.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur